

## Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

### Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů

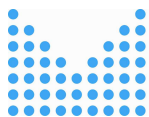
---

#### Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 4 odst. 1 písm. s):  
*„Za týrání se považuje opustit zvíře s výjimkou zvířete volně žijícího s úmyslem se ho zbavit nebo zvíře vyhnat.“*
- ustanovení § 13 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Každý je povinen zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete, a učinit opatření proti úniku zvířat. Zvíře nesmí být chováno jako zvíře v zájmovém chovu, jestliže nejsou zabezpečeny přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb nebo jestliže se zvíře nemůže adaptovat, přestože tyto podmínky zabezpečeny jsou.“*
  - 2) *„Každý, kdo chová zvíře v zájmovém chovu nebo se ujal toulavého, případně opuštěného zvířete, odpovídá za jeho zdraví a dobrý stav; za splnění této povinnosti se považuje i oznámení místa nálezu obci nebo předání toulavého, případně opuštěného zvířete do útulku.“*
- ustanovení § 24 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Obec může zřízovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata<sup>6)</sup>.“*
  - 2) *„Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.“*

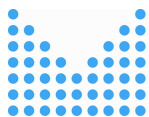
---

<sup>6)</sup> § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.



## **Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník:**

- ustanovení § 494:  
*„Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.“*
- ustanovení § 1013 odst. 1:  
*„Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.“*
- ustanovení § 1014 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Ocitne-li se na pozemku cizí movitá věc, vydá ji vlastník pozemku bez zbytečného odkladu jejímu vlastníku, popřípadě tomu, kdo ji měl u sebe; jinak mu umožní vstoupit na svůj pozemek a věc si vyhledat a odnést. Stejně tak může vlastník stíhat na cizím pozemku chované zvíře nebo roj včel; vletí-li však roj včel do cizího obsazeného úlu, nabývá vlastník úlu vlastnické právo k roji, aniž je povinen k náhradě.“*
  - 2) *„Způsobí-li věc, zvíře, roj včel nebo výkon práva podle odstavce 1 na pozemku škodu, má vlastník pozemku právo na její náhradu.“*
- ustanovení § 1046 odst. 2:  
*„Zajaté zvíře se stane zvířetem bez pána, jakmile získá svobodu a jeho vlastník je bez prodlení a soustavně nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout. Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.“*
- ustanovení § 1048:  
*„Domácí zvíře se považuje za opuštěné, pokud je z okolností zřejmý vlastníkův úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. To platí i o zvířeti v zájmovém chovu.“*
- ustanovení § 1052 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Ztracenou věc vrátí nálezce tomu, kdo ji ztratil, nebo vlastníkově proti úhradě nutných nákladů a nálezného.“*
  - 2) *„Nelze-li z okolností poznat, komu má být věc vrácena, a nepovažuje-li se věc za opuštěnou, oznámí nálezce bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla nalezena, zpravidla do tří dnů; byla-li však věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, odevzdá nálezce nález provozovateli těchto*



*zařízení, který se zachová podle jiných právních předpisů, a není-li jich, postupuje, jako by byl nálezcem.“*

- ustanovení § 1053 odst. 1 a 2:

- 1) *„Obec vyhlásí nález obvyklým způsobem. Nepřihlásí-li se v přiměřené době ten, kdo věc ztratil a má-li věc značnou hodnotu, učiní obec vhodné opatření, aby nález vešel v širší známost.“*
- 2) *„Zjistí-li obec sama vlastníka, zejména z nezaměnitelného označení věci, oznámí mu nález a vyzve ho, aby si věc převzal.“*

- ustanovení § 1054 odst. 1 a 2:

- 1) *„Obec rozhodne, jak bude nalezená věc uschována. Souhlasí-li s tím nálezce či jiná osoba a je-li to vhodné, může obec rozhodnout, že věc bude uschována u této osoby. Věci značné hodnoty, zejména peníze o vyšší částce, obec odevzdá zpravidla do soudní úschovy nebo je uloží jiným vhodným způsobem.“*
- 2) *„Věc, která se nedá uschovat bez patrné škody nebo kterou lze uschovat jen s nepoměrnými náklady, obec prodá ve veřejné dražbě a s výtěžkem naloží podle odstavce 1; předtím však odečte vlastní náklady s dosavadní správou věci. S neprodejnou věcí obec naloží libovolným způsobem; to neplatí, jde-li o věc, o níž nelze mít pochybnost o její výjimečnosti a hodnotě.“*

- ustanovení § 1055:

*„Věc nebo výtěžek za ni stržený vydá obec včetně plodů a užitků a po odečtení nákladů a nálezného tomu, kdo věc ztratil, nebo vlastníkovi, pokud se přihlásí do jednoho roku od vyhlášení nálezu.“*

- ustanovení § 1058 odst. 1 a 2:

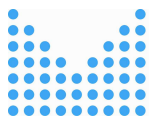
- 1) *„Je-li nalezeno zvíře, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka, oznámí nálezce nález bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno.“*
- 2) *„Osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme vlastník.“*

- ustanovení § 1059 odst. 1 a 2:

- 1) *„Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezu, nabude k němu nálezce vlastnické právo.“*
- 2) *„Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabyt nechce, a svěří-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno. Byl-li nález vyhlášen až po předání zvířete, počne lhůta běžet od vyhlášení nálezu.“*

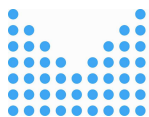
- ustanovení § 2900:

*„Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen*



*počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.“*

- ustanovení § 2914:  
*„Kdo při své činnosti použije zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka, nahradí škodu jím způsobenou stejně, jako by ji způsobil sám. Zavázal-li se však někdo při plnění jiné osoby provést určitou činnost samostatně, nepovažuje se za pomocníka; pokud ho však tato jiná osoba nepečlivě vybrala nebo na něho nedostatečně dohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody.“*
- ustanovení § 2920 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, nahradí způsobenou škodu, pokud byl způsobilý ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; poškozenému náleží náhrada škody i tehdy, nebránil-li se škůdci ze šetrnosti k němu.“*
  - 2) *„Nebyl-li nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, způsobilý ovládnout své jednání a posoudit jeho následky, má poškozený právo na náhradu, je-li to spravedlivé se zřetelem k majetkovým poměrům škůdce a poškozeného.“*
- ustanovení § 2921:  
*„Společně a nerozdílně se škůdcem nahradí škodu i ten, kdo nad ním zanedbal náležitý dohled. Není-li škůdce povinen k náhradě, nahradí poškozenému škodu ten, kdo nad škůdcem zanedbal dohled.“*
- ustanovení § 2933:  
*„Způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které bylo zvíře svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.“*
- ustanovení § 2934:  
*„Slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě škody zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.“*
- ustanovení § 2935 odst. 1 a 2:
  - 1) *„Odňala-li třetí osoba svémocně zvíře vlastníku nebo osobě, které vlastník zvíře svěřil, nahradí třetí osoba škodu způsobenou zvířetem sama, prokáže-li vlastník nebo osoba, které vlastník zvíře svěřil, že odnětí nemohli rozumně zabránit; jinak společně a nerozdílně s nimi.“*
  - 2) *„Kdo zvíře svémocně odňal, nemůže se zprostit povinnosti k náhradě.“*

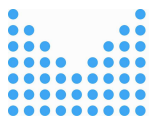


**Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů:**

- ustanovení § 4 odst. 1 písm. f):  
*„Chovatel je povinen zajistit, aby byli psi, jakož i lišky a jezevci držení v zajetí, ve stáří od 3 do 6 měsíců platně očkováni proti vzteklině a poté během doby účinnosti předchozí použité očkovací látky přeočkováni, uchovávat doklad o očkování po dobu platnosti očkování a na požádání jej předložit úřednímu veterinárnímu lékaři.“*
- ustanovení § 42 odst. 1 až odst. 5:
  - 1) „Osoba, již byl povolen výkon činnosti uvedené v § 39 odst. 1 písm. c), provádí:
    - a) v rámci ochranných a zdolávacích opatření odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných, na nebezpečnou nákazu vnímavých zvířat v místě a době nařízení zákazu volného pohybu zvířat,
    - b) na žádost obce, v případě hlavního města Prahy na žádost městské části hlavního města Prahy, Policie České republiky nebo obecní policie a v součinnosti s nimi odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat, a jejich umístění v karanténě nebo izolaci, je-li jejich odchyt v zájmu ochrany zdraví lidí a zvířat, popřípadě v jiném veřejném zájmu.“
  - 2) „Odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat podle odstavce 1, jakož i sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu, může provádět fyzická osoba, která absolvovala specializovanou odbornou průpravu se zaměřením na tuto činnost organizovanou vysokou školou s veterinárním studijním programem, složila závěrečnou zkoušku a získala tak osvědčení o způsobilosti k této činnosti. Pečovat o toulavá a opuštěná zvířata v útulcích pro zvířata mohou pouze osoby, které mají uvedené osvědčení.“
  - 3) „Osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře
    - a) vydá chovateli, který je povinen držet toto zvíře podle pokynů krajské veterinární správy po nezbytně nutnou dobu v karanténě,
    - b) utratí, rozhodne-li tak krajská veterinární správa z nálezových nebo diagnostických důvodů, vyžaduje-li to povaha nebezpečné nákazy a okolnosti případu; náklady na utracení <sup>6)</sup> zvířete hradí stát.“
  - 4) „Náklady na odchyt zvířete a dočasnou péči o ně je chovatel odchyceného zvířete povinen nahradit osobě, která tyto náklady vynaložila.“

---

<sup>6)</sup> zákon č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů



5) „Není-li znám schovatel, jemuž by mělo být odchycené zvíře vráceno podle odstavce 3 písm. a), anebo nelze-li je vrátit chovateli z jiného důvodu, osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře

a) nabídne občanskému sdružení, jež se podílí na plnění úkolů ochrany zvířat, anebo

b) umístí v útulku pro zvířata.

Chovatel je povinen uhradit náklady vynaložené na péči o odchycené zvíře v útulku pro zvířata.“

- ustanovení § 46 písm. c) a písm. d):

c) „Obec sama nebo ve spolupráci s jinou obcí nebo jinou osobou může zřídit a provozovat útulek pro zvířata odchycená podle § 42 odst. 1.

d) Obec hradí náklady spojené s odchycem a karanténováním odchyceného zvířete podle § 42, není-li jeho chovatel znám.“

#### **Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:**

- ustanovení § 1 písm. a):

„Obce mohou vybírat tyto místní poplatky: a) poplatek ze psů.“

- ustanovení § 2 odst. 1 až 4:

1) „Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky.“

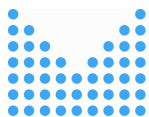
2) „Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu<sup>1a)</sup>, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.<sup>1b)</sup>“

3) „Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V případě držení psa po dobu

<sup>1a)</sup> zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

<sup>1b)</sup> například zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů





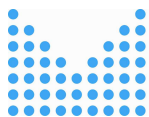
*kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.“*

- 4) *„Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí pro výpočet poměrné výše poplatku obdobně odstavec 3.“*
- část ustanovení § 14 odst. 2:  
*„Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků.“*

### **Sankční ustanovení**

#### **Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů:**

- ustanovení § 24a odst. 5:  
*„Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o správním deliktu odborné vyjádření krajské veterinární správy, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu krajské veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje. Odborné vyjádření se rovněž nevyžaduje v řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete.“*
- ustanovení § 27 odst. 1 písm. q):  
*„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce.“*
- část ustanovení § 27 odst. 12 písm. c):  
*„Za přestupek lze uložit pokutu do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. q).“*
- ustanovení § 27a odst. 1 písm. n):  
*„Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce.“*



- část ustanovení § 27a odst. 20 písm. c):  
*„Za správní delikt se uloží pokuta do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. n).“*
- ustanovení § 28 odst. 6:  
*„Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou správních deliktů podle § 27 odst. 1 písm. q) a podle § 27a odst. 1 písm. n), které v prvním stupni projednává obec. Na území hlavního města Prahy projednávají v prvním stupni správní delikty podle tohoto zákona městské části hlavního města Prahy.“*

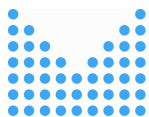
#### **Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů:**

- ustanovení § 302 odst. 1 až 3:
  - 1) *„Kdo týrá zvíře*
    - a) *zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo*
    - b) *surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“*
  - 2) *„Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,*
    - a) *byl-li za čin uvedený v odstavci 1v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo*
    - b) *způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.“*
  - 3) *„Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.“*

#### **Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů:**

- ustanovení § 71 odst. 1 písm. j) a k) a odst. 2 písm. c) a d):
  - 1) *„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že*
    - j) *nesplní nebo poruší povinnost nebo požadavky stanovené předpisy Evropské unie na úseku veterinární péče, anebo nesplní závazné pokyny orgánu veterinární správy, nebo*
    - k) *nesplní nebo poruší povinnost vyplývající pro ni z mimořádných veterinárních opatření.“*





2) „Za přestupek lze uložit pokutu do

- c) do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. j),
- d) do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. k).“

- ustanovení § 72 odst. 1 písm. m) a n) a odst. 3 písm. c) a d):

1) „Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- m) nesplní nebo poruší povinnost nebo požadavky stanovené předpisy Evropské unie na úseku veterinární péče, anebo nesplní závazné pokyny orgánu veterinární správy,
- n) nesplní nebo poruší povinnost vyplývající pro ni z mimořádných veterinárních opatření.“

3) „Za správní delikt se uloží pokuta do

- c) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. m),
- d) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. n).“

- část ustanovení § 74 odst. 1:

„Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává krajská veterinární správa, v jejímž obvodu ke spáchání správního deliktu došlo, s výjimkou správních deliktů podle § 72 odst. 1 písm. n) až p), které v prvním stupni projednává Ústav [Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv]. Přestupky lze projednat v blokovém řízení.“